Goniec Codzienny

Wilno
CZWARTEK
23 września 1943
Nr. 670
Cena w Wilnie 5 fen.

Sowieckie ataki przełamujące zahamowane

Punkty ciężkości: Połtawa, Rosławl i Smoleńsk. — Sukcesy niemieckich łodzi podwodnych pod Gibraltarem

Z Kwatery Głównej Führera, dnia 22 września.

Naczelne Dowództwo Sił Zbrojnych podaje:

Na froncie wschodnim nieprzyjaciel wczoraj dalej atakował punkty ciężkości w rejonach Połtawy, Rosławla i Smoleńska. Wszystkie wielkimi siłami przeprowadzone ataki przełamujące zostały zahamowane.

Na wodach Nordkapu zespoły niemieckich myśliwców i samolotów niszczycielskich wraz z przeciwlotniczą artylerią pokładową pewnego konwoju zestrzeliły z 38 atakujących sowieckich samolotów 21.

Na froncie południowo-włoskim odbywały się tylko miejscowe działania bojowe.

Słoweńscy powstańcy wraz z włoskimi komunistami i grupami band z obszarów Chorwacji próbowali we wschodniej części Wenecji, w Istrii i Słowenii pochwycić władzę w swe ręce, wykorzystując zdradę Badoglio. Niemieckie wojska wspierane przez jednostki narodowo-faszystowskie i ochotników spośród miejscowych mieszkańców zajęły ważne miejscowości i połączenia komunikacyjne i atakują rabujących i plądrujących powstańców.

Na obszarze Morza Śródziemnego lotnictwo z dobrym skutkiem ponawiało ataki na lotniska, kolumny marszowe i stanowiska nieprzyjaciela i zniszczyło dwa duże ścigacze.

Pod Gibraltarem niemieckie łodzie podwodne zatopiły trzy nieprzyjacielskie kontrtorpedowce, storpedowały silnie strzeżony statek-chłodnię i zniszczyły żaglowiec frachtowy oraz nieprzyjacielski samolot. Na Morzu Tyreńskim okręty marynarki wojennej zatopiły parowiec rządu Badoglio, który przeszedł na stronę wroga, o pojemności 14.500 TRB i ciężko uszkodziły drugi duży statek oraz stawiacz min i jeden mały okręt wojenny.

Na Morzu Egejskim ścigacz łodzi podwodnych zniszczył będącą na służbie angielskiej grecką łódź podwodną „Katsonis" i część załogi wziął do niewoli.

Ubiegłej nocy szybkie niemieckie samoloty bojowe atakowały odosobnione obiekty w południowej Anglii. Podczas wolnego pościgu zestrzelono nad Atlantykiem wielki brytyjski wodnopłatowiec.

X

BERLIN. (DNB). W dn. 18 września sowiecki batalion, pod ochroną artylerii przeciwczołgowej i miotaczy granatów, zaatakował na południe od Starej Russy stanowiska grenadierów meklenbursko-pomorskich. Żołnierze niemieccy spotkali pierwszych bolszewików, przełażących przez zagrodzenia z drutu, niszczącym ogniem karabinowym i kosili swymi karabinami maszynowymi. Następne gęste fale wroga, spotkał takiż los, tak że bolszewicy cofnęli się z dużymi stratami.

Żądania terytorialne Sowietów w oświetleniu prasy rumuńskiej

BUKARESZT. (DNB). Rewelacje londyńskiego czasopisma „Nineteenth Century and After" w sprawie żądań terytorialnych Sowietów, wywołało w Rumunii duże zainteresowanie. Gazeta „Viatza" pisze w związku z tym w naczelnym artykule: „Rewelacje londyńskiego czasopisma nie mogły przede wszystkim u nas nikogo zaskoczyć. Wiemy bardzo dobrze, że w wypadku załamania się frontu wschodniego kraje i narody, znajdujące się przy zachodniej granicy reżimu sowieckiego, staną się pierwszą ofiarą bolszewickiego barbarzyństwa, a więc Rumunia, Polska, kraje bałtyckie i Finlandia". Dziennik przypomina o napaści sowieckiej na Finlandię i na wymuszony na Finlandii haniebny pokój. Przypomina on również o formie tak zw. „przyjacielskiego zbliżenia" Sowietów z krajami bałtyckimi. Wreszcie przypomina się o ujarzmieniu Besarabii i północnej Bukowiny przez Sowiety. „Ze względu na te okoliczności, dodaje na zakończenie gazeta, nikt nie może oczekiwać ze strony rumuńskiej przyjaźni ani porozumienia z Sowietami, które, podobnie jak państwo carskie od czasów Piotra Wielkiego, żywiło zawsze do nas wrogie zamiary i stale miało chęci nas pochłonąć. Dlatego też w tej wojnie oczekiwać możemy tylko ostatecznego zwycięskiego rozstrzygnięcia na Wschodzie, albo zupełnej zagłady. Dlatego też nasza heroiczna walka i ta okoliczność, że rozumiemy jasno, iż pokonanie bolszewizmu jest warunkiem koniecznym do trwałego pokoju i nie tylko dla nas, ale dla wszystkich narodów Europy. W tym przeświadczeniu, że ratunek nasz leży w sile naszej armii i w naszej gotowości bojowej, kontynuujemy swe ofiary, ażeby się obronić".

Śmierć angielskiego ministra skarbu

SZTOKHOLM. (DNB). Jak podaje Reuter, we wtorek zmarł angielski minister skarbu, Kingsley Wood.

Pomoc anglo-amerykańska żydowskim osiedleńcom w Palestynie

Rosnące niezadowolenie wśród Arabów

STAMBUŁ. (DNB). W sprawie osiedla w Palestynie żydzi rozwijają na nowo silną działalność. W USA odbywają się liczne narady, na których domagano się nowego przyznania deklaracji Balfoura i uchylenia ogłoszonej w 1939 r. przez radio białej księgi, która ograniczała żydowską imigrację do Palestyny. Naczelnik syonistów, Weicmann, wysłał liczne poselstwa do USA, aby popierać żydowskie żądania.

Arabowie występują ostro przeciwko żydom i chwytają za broń. Niedawno ludność zlynczowała pewnego Araba w Syrii za to, że sprzedał kawałek ziemi przybyłemu żydowi. Daje się zauważyć stały wzrost imigracji żydów z krajów arabskich do Palestyny. Dane amerykańskie podają ilość tymczasem znajdujących się w Palestynie żydów na 750.000.

Władze amerykańskie dały żydom do rozporządzenia pewne okręgi i już znaczna liczba żydów rozpoczęła się osiedlać w Trypolitanii. Gdy władze angielskie niedawno zarządziły przyłączenie arabskiego miasta Hamil do miasta Tel Aviv, żydzi natychmiast w nowej dzielnicy zakupili ziemię, co wywołało wielkie wzburzenie w kołach arabskich. Bardzo podejrzliwie obserwują Arabowie stałe porozumienie między Amerykanami i żydami. W miarę wciskania się żydów, które widać wyraźnie, że Anglo-Amerykanie faworyzują żydów, natomiast interesy mahometan są spychane na plan dalszy.

Serum przeciw tyfusowi

Doniosłe odkrycie francuskiego lekarza

PARYŻ. (DNB). W tych dniach profesor Vincent powiadomił akademię nauk, iż udało mu się wyprodukować serum przeciw tyfusowi (serum antityphoidique). Profesor oświadczył, że jeśli wysiłki uczonych w sprawie wynalezienia serum były dotychczas daremne, to z tego powodu, że miano na względzie jedynie bakcyl tyfusowy, zaniedbując jego wydzieliny zewnętrzne i wewnętrzne, które powodują istotne stadia choroby i zawierają w sobie główne symptomy. Wychodząc z tego założenia, Vincent zaraził konie, dane mu do rozporządzenia przez miasto. Pobranym z nich serum robił doświadczenia na świnkach morskich; świnki, które szczepiono, pozostały przy życiu, podczas gdy inne pozdychały. Vincent zastrzegł się, że poda później wyniki o badanych przez niego osobach.

Jeszcze jedno fałszywe obliczenie

Stany Zjednoczone sądziły, że zagarną we Włoszech wielką zdobycz

SZTOKHOLM. (DNB). Nowojorski korespondent gazety „Dagens Nyheter" donosi, że w szerokich sferach amerykańskich panuje rozczarowanie z powodu braku wielkiej zdobyczy, jakiej spodziewano się we Włoszech. Korespondent pisze: „Bezpośrednio po kapitulacji Badoglio wielu ludzi w Waszyngtonie mówiło o pomocy, jaką Anglo-Amerykanie mogą otrzymać we Włoszech dla swych wojsk pod postacią znacznego materiału wojennego, oliwy jadalnej, owoców, pewnych produktów żywnościowych i t. p. Wyobrażano sobie istotnie, że ogólna sytuacja zaopatrzenia Włoch jest jeszcze dość dobra. Po bliższym rozważeniu sprawy podkreśla się dzisiaj, że zdobycie terytoriów włoskich stawia Amerykanów i Anglików przed wielkimi trudnościami. Zamiast spodziewanej zdobyczy będą oni musieli zaopatrywać kraj w produkty spożywcze, węgiel i t. p., co jednak połączone będzie z bardzo wielkimi trudnościami.

Po 39 dniach...

Powrót Churchilla do krytykującego Londynu

SZTOKHOLM. Winston Churchill znajduje się znowu w Wielkiej Brytanii, o czym powiadomiono urzędowo w niedzielę wieczorem w Londynie. Churchill zatym zakończył swą 39-dniową podróż, podczas której widział się z Rooseveltem w Quebec i Waszyngtonie. Churchilla spotkał w Izbie Gmin grad pytań niezadowolonych posłów, jak donoszą słuchy z Londynu, kiedy składał on oczekiwane oświadczenie w sprawie sytuacji polityczno-militarnej.

Prasa londyńska wykazuje zupełnie nieradosne głosy, jakie spotkały Churchilla. Jeżeli przegląda się dzienniki niedzielne, to zauważyć można przede wszystkim, że powolność działania dowództwa aliantów we Włoszech niepokoi umysły. Wzrasta krytyka formuły bezwzględnej kapitulacji. Szereg czasopism na czele z bardzo krytycznie nastawionym „Observer" stwierdza, że alianci w tydzień po upadku Mussoliniego prowadzili bardzo lekkomyślną grę, wskutek ich błędów musiano obficie zapłacić brytyjską, amerykańską, i nawet włoską krwią.

Drugim czynnikiem, zaostrzającym krytykę, jest uwolnienie Mussoliniego. Krytycy twierdzą, że alianci także i w tym wypadku byli zbyt opieszali i przyczynili się dzięki temu do niepotrzebnego triumfu przeciwnika.

Również prasa poniedziałkowa uderza w struny krytyki. Jako wyraziciełka krytyki gazeta „Daily Telegraph" oświadcza, że Churchill dobrze by zrobił, gdyby odpowiedział na pytanie, dlaczego brak jest pomyślnych wieści. Przede wszystkim zapytuje się, pisze dalej gazeta, dlaczego alianci nie skorzystali z plonów upadku Mussoliniego. „Daily Sketch" wyraża pogląd wielu Anglików, którzy sądzą, że działania wojenne aliantów niedomagały więcej, niż tego wymagały okoliczności. „Daily Mail" żąda „mocnej ręki przy sterze", gdyż wszędzie widoczne są oznaki bezładu. Społeczeństwo angielskie zaniepokojone jest podejrzeniem pisze dalej dziennik, że upadek Włoch nie prędko będzie wykorzystany i że stracono liczne okazje.

▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼

TOKIO. (DNB). Między Manilą a Tokio i innymi ważnymi miastami japońskimi podjęto obecnie komunikację telefoniczną. Chwilowo dozwolony jest tylko język japoński.

WIELKIEJ MIARY plan strategiczny

Przed rozpoczęciem nowego odcinka prowadzonej wojny

BERLIN. Niemieckie komunikaty wojenne nie pozostawiają żadnej wątpliwości co do tego, że manewr oderwania się od nieprzyjaciela na froncie wschodnim i wycofanie oddziałów niemieckich z bitwy pod Salerno stanowią zasadnicze strategiczne działanie bojowe o decydującym znaczeniu. Sens tych operatywnych zarządzeń polega na tym, by dla walk końcowych zarówno z armią sowiecką, jak również z armiami anglo-amerykańskimi we Włoszech, zająć jak najlepszy front celem przeprowadzenia przewidzianych na zbliżające się miesiące niemieckich planów strategicznych.

Sfery berlińskie podkreślają, że z pewnością nie było to łatwą decyzją, poniechanie większych przestrzeni na Wschodzie. Skoro tego rodzaju zarządzenie zostało przeprowadzone, to poza nim kryć się może jedynie dużej miary plan strategiczny. Nie ulega wątpliwości, że to opuszczenie terenu częściowo tylko wywołane zostało naciskiem ze strony nieprzyjaciela. Większa część wspomnianych zarządzeń nastąpiła z niemieckiej inicjatywy. Dotyczy to nie tylko Wschodu, lecz także Włoch, gdzie Niemcy przerwali bitwę pod Salerno, chociaż przeciwnik jedynie przy największym wysiłku swych wojsk mógł się utrzymywać na ścieśnionych przyczółkach.

Czas, jaki dowództwo niemieckie wybrało dla przeprowadzenia tego szerokiego zarządzenia operatywnego, pozwala domyślać się, że strona niemiecka przygotowuje nowy odcinek całego prowadzenia wojny. Nie jest to wcale przypadek, że ów manewr odwrotowy na Wschodzie nie nastąpił już w lecie lecz dopiero teraz, kiedy wkrótce oczekiwać należy nastania pory błotnistej na Wschodzie. Nowy front niemiecki dysponować będzie ubezpieczonymi i dobrze rozbudowanymi liniami komunikacyjnymi dla dowozu posiłków. Nikt nie wątpi w to, że Niemcy wykorzystali ubiegłe dwa lata dla usunięcia wszelkich zniszczeń sieci komunikacyjnej, wywołanych kampanią w roku 1941. Ponadto drogi dowozu posiłków zostały lepiej rozbudowane, aniżeli były one przed rozpoczęciem kampanii na Wschodzie. Przeciwnie, armie sowieckie muszą się posługiwać gruntownie zniszczonymi drogami komunikacyjnymi, których naprawa, zwłaszcza w okresie deszczowym, będzie nadzwyczaj utrudniona.

Bolszewizm stanowi śmiertelne niebezpieczeństwo dla Danii

KOPENHAGA. (DNB). Jako ostrzeżenie przed tym, co oczekiwałoby Danię na wypadek zapanowania bolszewizmu, podaje gazeta „Faedrelandet" artykuł pewnego duńskiego przemysłowca, który najpierw w Petersburgu, a później w jednym z głównych miast bałtyckich przeżył okropności bolszewickiej rewolucji i w ten sposób, dwa razy wyzuty ze swego majątku i mienia, powrócił w końcu do Danii.

Ów przemysłowiec oświadczył, że jest dla niego rzeczą niezrozumiałą, iż cały naród duński nie uzbraja się pod względem duchowym i materialnym aż po zęby przeciwko śmiertelnemu niebezpieczeństwu bolszewickiemu. Jeden rok panowania bolszewickiego na Łotwie kosztował nie mniej jak 34.250 ludzi, którzy stracili życie, a w Estonii wywieziono lub wymordowano 10 procent ludności. Jakżeby zatem w wypadku bolszewickiej „proletaryzacji" wyglądała Dania, którą już Churchill i Roosevelt przyznali Stalinowi jako sferę zainteresowań! Cóż zaiste powiedzą na to setki tysięcy najlepszych Duńczyków, którzy znajdują się już na sowieckich listach proskrypcyjnych, skoro sprawa dojdzie do tego, co Stalin współdziałając z Churchillem i Rooseveltem im przygotowuje!

Krótkie wiadomości

RZYM. (DNB). Jak powiadamia rozgłośnia faszystowskiego rządu narodowego, znaleziono przy pewnym oficerze 5 armii, który został wzięty do niewoli podczas walk pod Salerno, zwinięty kosztowny obraz. Oficer ten przyznał się, iż obraz ten skradł z katedry w Palermo.

X

SOFIA. (DNB). W pobliżu wsi Possalina w powiecie Popowskim, 14-letni syn włościański Iwan Kolew znalazł wieczne pióro, które eksplodowało przy otwieraniu i oderwało trzy palce u lewej ręki, a jeden u prawej.

X

MADRYT. (DNB). Według powiadomienia z Meksyku, ze względu na powiększający się ruch strajkowy, prezydent Camacho był zniewolony do wydania nowego prawa, ogłaszającego wszelkie strajki lub powstrzymywanie się od pracy podczas wojny za nielegalne i z tego powodu karalne. Również podlegają karze te strajki, które będą przeprowadzane bez decyzji oficjalnego sądu rozjemczego. Pociągną one za sobą dla strajkujących dotkliwe kary pieniężne, które będą odliczane od zarobków.

X

GENEWA. (DNB). Korespondent podróżujący pisma „Chicago Sun" powiadamia, że kurs dolara USA w Afryce Północnej obniżył się o jedną czwartą swej oficjalnej wartości. Co kosztuje w USA 5 centów, muszą za to samo żołnierze USA w Afryce Północnej płacić 20 centów. Korespondent bardzo był zdziwiony, gdy razem z oficerami USA, po zajęciu Afryki Północnej, odwiedził Trypolis. W przeciwieństwie do powiadomień prasy, nie spotykano ich tam wcale serdecznie.

Popieranie akcji wychowania zawodowego

Jednym z najskuteczniejszych środków do podniesienia wydajności jest wychowanie zawodowe pracujących. Jak dotychczas na Litwie w zakresie wychowania zawodowego w fabrykach zrobiono bardzo mało — za wyjątkiem kilku nielicznych bardziej wzorowych zakładów. W okręgu wileńskim sytuacja była szczególnie godną pożałowania. Młodociani robotnicy byli całkowicie zapomniani. Specjalizowali się bez jakiegokolwiek systemu. Oczywiście w ostatnim czasie szkoła rzemieślnicza próbowała w miarę możności usterki te usunąć. Niedobrze było jednak pod tym względem, że nie mogła ona dać niezbędnych wiadomości praktycznych wobec braku potrzebnego dla praktycznych zajęć materiału — skutkiem czego nie była w stanie dać tyle wiedzy praktycznej, jak to ma miejsce we współczesnych pracowniach szkolnych nowocześnie urządzonych fabryk.

Współczesne kształcenie młodzieży zostało zreformowane. Wszędzie, gdzie tylko jest to możliwym, urządzane są w fabrykach pracownie szkolne. Do tych pracowni szkolnych mogą być przyjmowani uczniowie w wieku od 14 lat. Fabryki, które nie są w stanie urządzić i utrzymywać pracownię szkolną własnymi siłami, winne współdziałać z innymi fabrykami tejże dziedziny wytwórczości. Pracownie szkolne, o ile pozwalają na to warunki wojenne, winne być urządzone wzorowo. Podlegają one najlepszym i najbardziej doświadczonym majstrom.

O ile jeszcze młodzież otrzymywała wychowanie zawodowe zawdzięczając częściowo szkole rzemieślniczej — o tyle o dalsze szkolenie zawodowe dorosłych, za nielicznymi wyjątkami, nie dbał wogóle nikt.

Oddział podniesienia sprawności i wychowania zawodowego Wileńskiego Związku Zawodowego podejmuje wszelkich możliwych starań, by temu złu zaradzić. Jak dotychczas niektóre zakłady już zdały sobie sprawę ze starań Związku Zawodowego i zrozumiały je. Przykładowo biorąc, „Ruta" zorganizowała 2 kursy szkolne dla piekarzy i wysłała część sprzedawców na kursy dokształcające Instytutu dla dorosłych. „Pienocentras" zorganizował szereg kursów dla kierowników punktów odciągania śmietanki w okręgu wileńskim, oddział plantacyj tytoniowych przy fabryce tytoniowej „Patrimpas" powołał do życia na terenie całego okręgu wileńskiego kursy dla plantatorów tytoniu, w HKP 562 odbyły się kursy dla ślusarzy automobilowych, O. T. urządza pierwszą pracownię szkolną dla stolarzy itd. Pomimo to jest jeszcze dużo zakładów, które nie dbają ani o kształcenie młodocianych kwalifikowanych sił robotniczych, ani o dalsze popieranie zawodowe już pracujących na ich fabrykach. Zrozumiałym jest, że później takie fabryki nie będą mogły dotrzymać kroku innym wzorowym zakładom w dziedzinie podniesienia wydajności. Jednak wydaje się, że to je mało interesuje.

Związek Zawodowy chciałby jeszcze raz zwrócić uwagę wszystkich kierowników zakładów w Okręgu Wileńskim na kształcenie sił robotniczych i popieranie zawodowe dorosłych: 1) każdy zakład obowiązany jest wewnątrz zakładu prowadzić notatki o wychowaniu zawodowym, z których można byłoby jasno rozpoznać wychowanie zawodowe młodzieży i dorosłych; 2) o zamierzonych kursach i pracowniach szkolnych Związek Zawodowy winien być zawczasu powiadomiony. Kursy i pracownie szkolne urządzane są za zgodą Związku Zawodowego.

W przyszłości, jeżeli zakład ma być ogólnie kwalifikowany, prawidłowa i pełna kwalifikacja będzie mogła być dokonana, o ile wykazane zostanie kształcenie młodych sił i dalsze szkolenie zawodowe dorosłych, bowiem bez stałego szkolenia zawodowego zakład nie może robić postępów.

Kwalifikowanie zakładów rozpoczyna się dnia 15 października r. b. i trwać będzie miesiąc. Między innymi szczególnie będzie się dążyło do popierania podniesienia wydajności, czystości, porządku i bezpieczeństwa pracujących.

Z dnia

23 wrzesień	CZWARTEK Tekli P. Wschód słońca 5.04 Zachód słońca 17.18

W dniu dzisiejszym zaciemniamy okna od godz. 18.50 do 05.35.

— PRZY REWIZJI ZNALEZIONO SAMOGON. W czasie rewizji w w mieszkaniu Apolonii Sarneckiej, zamieszkałej przy ul. Kalwaryjskiej Nr. 42 przeprowadzonej w dniu 20-go b.m. o godzinie 19,30), funkcjonarjusze policji wykryli samogon, który uległ konfiskacie. Sarneckiej spisano protokół i sprawę przekazano do sądu. (K)

— KARY ZA PODWYŻSZANIE CEN. Ostra walka ze spekulacją, jaką prowadzą funkcjonariusze policji i urzędnicy Regulacji Cen, przynosi codziennie zasłużone kary detalistom i hurtownikom. W dniu 20 b. m. spisano różnym drobnym detalistom 13 protokułów za nadmierne przekraczanie cen. (K)

Komunikat

Kierownictwo Szkoły Powszechnej Nr. 25 powiadamia rodziców, że dn. 21.IX b. r. rozpoczęto zajęcia szkolne w lokalu szkoły Nr. 37 — Gedimino 22, III piętro. Zapisy uczennic przyjmuje się codziennie do dn. 29 b. m. włącznie, od godz. 13—15 do oddziałów I, II, III, IV i V.

Kierowniczka Szkoły Nr. 25.

KINA

Wehrmachtkino II Vilniaus (Wileńska) 58 — „Kora-Terry"

„CASINO" Didžioji (Wielka) 47, tel. 6—77 — „Andaluzyjskie noce"

„ADRIA" [illegible] tel. 10-37 — „Miodowy miesiąc Beaty"

„MUZA" Naugarduko (Nowogródzka) 8, tel. 6-62 — „Premiera Butterfley"

„AUSZRA" Pylimo (Zawalna) 4, tel. 10-70 — „POCZMISTRZ"

„GRAŻYNA" w N.-Wilejce. — „Manež"

Doniesienie

Z dniem 1 września 1943 czynny jest Urząd Ubezpieczeń Emerytalnych w Wilnie.

Informacje można otrzymać codzień w Urzędzie Ub. Społ. Gedimino (d. Mickiewicza) 27, pokój 227 od godz. 8 do 12.

Donosi się również, że znaczki emerytalne są sprzedawane we wszystkich urzędach pocztowych.

Rejestracja dzieci

do wszystkich Klas: I, II, III, IV, V, VI i VII odbywa się codzień o godz. 8—12 w szkole powszechnej Nr. 14 przy ulicy Pylimo (Zawalna) Nr. 4/6—1.

Kierownik Szkoły Nr. 14.

Białoruska Szkoła Powszechna Nr 50

ćwiczeniówka przy Białoruskim Seminarium Nauczycielskim przyjmuje zapisy dzieci do klas I, II, III, IV, V, VI, VII w gmachu szkoły przy ul. Aušros Vartu (Ostrobramskiej) Nr 29, codzień od godz. 9 do 12. Dyrekcja. (6.58)

Pracownię garncarską

w ruchu

KUPIĘ

Oferty składać do adm. „Gońca" pod „Glina".

Podziękowanie.

Uczciwemu znalazcy, muzykowi Panu Olgierdowi Żukowskiemu za bezinteresowny zwrot moich skrzypiec, składam tą drogą najserdeczniejsze podziękowanie.

(6080) A. Ch[illegible]ijanskas.

Poszukiwani są mężczyźni i kobiety

do pracy

jako: **krawcy, szewcy, robotnicy do składów.**

Wstępująca młodzież ma możność uzyskania fachowego wykształcenia.

Informacji udziela: Feldbekleidungsamt d. Lw. Wilna, Basilianerstr. 2 Lohnstelle. (6093)

F-ma R. ŁOSKOT

Vilniaus (Wileńska) 22
Šventesios (Gdańska) 6

KUPUJE: denaturat, forniery, trawę morską, włos, szpagat, gobelinę, worki i sprężyny.
Pracownia mebli, telef. 19-77.

KUPUJĘ:

DYKTĘ, denaturat, worki, szpagat, sprężyny, trawę morską, okucia meblowe, drelich na materace oraz gobelinę w większych odcinkach.

Firma B. ZYCH

Trakų (Trocka) Nr 6, tel. 3-97.
(wejście z podwórka).

Majątek państwowy Lubów,

20 klm. od Wilna,

poszukuje robotnic

do kopania kartofli.

Wynagrodzenie częściowe w naturze. Zgłoszenia: L. O. Nebenstelle-Wilna, Oberverwaltung Wilna-Nord, od godz 8-ej do 9-tej. Basanavičiusstr. (d. W. Pohulanka) 24. (6035)

Panie,

któreby chciały wstąpić do baletu teatru „Ali-Baba", mogą się zgłaszać do dnia 25-go września u dyrektora teatru w godz. 2—3 p. p., ul. Gedimino (d. Mickiewicza) 21—4.

Potrzebna natychmiast na stałe pomocnica domowa

do 2-ch osób z dzieckiem
Basanavičiaus (W. Pohulanka) 39—3. (5385)

Różne

CIĘŻKO chory na gruźlicę kości Lienkiewicz Edward, przyjezdny z Głębokiego prosi dobrych ludzi o pomoc: jak opłacenie za niego szpitala na ulicy Letniej. Wszelkie inne datki można kierować do szpitala: ul. Letnia sala 14.

CHIROMANTKA - fizjonomistka określa z ręki kart. fotografii, imion i pisma Gied[illegible] (Choc[illegible]) 12-2. (5562)

CHIROMANTKA-wróżka przyjmuje od godz. 11 do 7 po południu. Wilno, Didžioji (Wielka) 15/1 m 12-a, wejście z zaułka Szwarcowego Nr. 1, w podwórku. (5497)

DWIE szafy małe mahoniowe zamienię na jedną trzydrzwiową nowoczesną. Zgłoszenie do adm. „Gońca" pod „Szafa". (6751)

ELEGANCKIE i ciepłe drewniaki zimowe zamienię na opał, żelazko elektryczne, lub nici wełniane. Ignacego 6—34. (6082)

ELEKTRYCZNY rondelek pół litrowy, garnek aluminiowy 10 lit., piłkę siatkówkę nową, dwa stoły; jasny i ciemny, 2 szafeczki nocne do dziecinnego pokoiku zamienię na opał. Vivulskio (Wiwulskiego) 16—7, od godz. 17.

KANAPA - łóżko, nowoczesny kredens, stół okrągły rozsuwany, buty wojskowe robocze Nr. 28 i różne drobiazgi, zamienię na opał. Dowiedzieć się: Mickevičiaus (Tomasza Zana) 16-a m. 5. (5967)

PELERYNĘ nieprzemakalną zamienię na opał. Vytauto (Witoldowa) 5—1, Zwierzyniec. (6069)

PŁASZCZYK czarny demisezonowy na watolinie ostatni krój, materiał bordo na damski płaszcz, podszewkę czarną jedwabną, kuchenkę elektryczną, jesionkę używaną mogę zamienić na łańcuszek do chrztu, Kurzowiec, jesionkę jasno - szarą lub koloru beż, długości 1.75 na szczupłą osobę lub opał. Skapo (Skopówka) 6—11. (6061)

ROWER męski „Kamińskiego" wymienię na opał. Uosto (Portowa) 3—12. (6051)

SKRADZIONE Laik. Asm. Liud. Nr. 56667/1917, wydany 22.III.1943 r. przez V. M. S-bė na nazwisko Wagasiavičius Jonas, oraz 4 kartki żywnościowe z 21 okresu wojskowe na nazwisko Wagasiavičius Jonas i 3 kartki cywilne na nazwisko Wagasiavičienė Stanisława, Wagasiavičiutė Wanda, Wagasiavičius Bohda, unieważnia się. (6064)

UWAGA! 12 b. m. w nocy w drodze z ul. Gedimino (Mickiewicza) w stronę Zwierzyńca zgubiono teczkę z nutami. Uczciwego znalazcę proszę o zwrot za wynagrodzeniem. Vytauto (Witoldowa) 35-a m. 1. (5915)

UCZCIWEGO znalazcę paszportu na imię Eleny Urbanovičute, urodz. 1880 r., wydany przez gminę rudomińską proszę o odniesienie pod adresem: Tyzenhauzeno (Tyzenhauzowska) 4—8. (6065)

ZNANA chiromantka-fizjonomistka wróży z kart ręki, fotografii i charakteru pisma. Przyjęcia od godz 9 do 6 p. p. Literatų (d. Literacki) 5 m 6. vis à vis poczty głównej. Wejście z bramy na prawo, schody, II piętro. (5431)

ZNANA chiromantka wróży z rąk i kart. Stawia horoskopy. Dla nieobecnych z pisma i fotografii. Tilto (Mostowa) 25—7. (5816)

ZIOŁOLECZNICTWO chorób przewodu pokarmowego od 7 rano do 8 w. Gedimino (d. Mickiewicza) 39—4.

Z POWODU wyjazdu zamienię na ubranie, lustro tremo, krzesła, stoliki i inne drobiazgi. Antakalnio (Antokolska) 106-a—2. (6077)

ZAMIENIĘ na opał płaszcz damski zimowy, męską jesionkę oraz łóżeczko dziecinne. Pylimo (Zawalna) 31—12. (6018)

ZGUBIONE dokumenty na nazwisko Maciejewski Erazmus proszę dostarczyć do firmy „Erma". Pylimo (Zawalna) 21 za dużym wynagrodzeniem. (6008)

ZGUBIONO paszport litewski na nazwisko Anny Mulakienė w rejonie ulic Darbo, Filarecka, Cieślelska. Uczciwego znalazcę proszę o zwrot za wynagrodzeniem. Darbo (Dar) 13. (6053)

ZGUBIONY Laik. Asm. Liud. Nr. 003766/637 X, wydany 1.IX.1941 r. na nazwisko Gerasimovičius Aleksander, unieważnia się. (6054)

ZGUBIONY Personalausweis Nr. 4268 na nazwisko Markindorf Stanisław, unieważnia się. (6061)

ZGUBIONY pasas litewski Nr. 471 i Personalausweis Nr. 13606 na nazwisko Suchocki Marian, unieważnia się. (6066)

ZGUBIONY dowód osobisty na nazwisko Bielszyn Władysław, wydany przez gminę Troki, unieważnia się. (6068)

ZGUBIONE: dowód osobisty lit., zaświadczenie pracy i zaświadczenie szoferskie na nazwisko Markowski Leonard, unieważnia się. (6075)

ZGUBIONY Arbeitsbescheinigung Nr. 368 na nazwisko Janina Kiernażycka, unieważnia się. (6083)

ZGUBIONE: Bescheinigung Nr. 552, zwolnienie od wyjazdu do Niemiec, zwolnienie z prac leśnych na nazwisko Michałowska Eleonora, unieważnia się. (6078)

2 NOCNE szafki, 1 stół i szafkę kuchenną, zamienię na opał. Skapo (Skopówka) 11—10. (6004)

ZGUBIONE: Asm. Ten. Dok. Nr 006104/704 II p., wydany 17.X.1941 r., zaświadczenie pracy z O. T. Nr. 122, zwolnienie z komisji poborowej, wszystko na nazwisko Dajnowski Paweł, unieważnia się. (6081)

Kupno i Sprzedaż

KUPIĘ natychmiast spodnie długie koloru ciemnego, kurtkę skórzaną ciemną. Oferty składać do fabryki „Tauras". Sierakauskio (Sierakowskiego) do kontrolera w godz. 8—12 i 14—16. (5976)

KUPIĘ żakiet damski, lub marynarkę męską w jasnym kolorze. Didžioji (Wielka) 42, fotograf. (6071)

KUPIĘ jesionkę damską najchętniej brązową na wzrost średni. Zgłaszać się w godz. 4—7 pod adresem: Odminių (Garbarska) 3/5—30. (6073)

KUPIĘ fortepian, albo pianino w dobrym stanie. Ožeškienės (Orzeszkowej) 11-a, m. 10 tel. 459. (2026)

KUPIĘ spodnie do butów, worki, glas papier i kawałek starych dachów brązowych. Wytwórnia kłumpi. Pilies (Zamkowa) 18 m. 11.

KUPIĘ kwiat pokojowy większych rozmiarów jak: palmę, oleander, figus lub inny. Liejykos (Ludwisarska) 4. Sklep kołder. (6046)

NATYCHMIAST kupię czarny zamsz i biały koc. Vilniaus (Wileńska) 17/19—2. (6023)

SĄ DO NABYCIA jamniki młode czystej rasy, oraz króliki belgijskie. Pakraščio (Karlsbadzka) 4—7, poprzecznica ul. Subocz. (6072)

SPRZEDAJĘ męskie ciemne ubranie prawie nowe 800 RM. męskie palto zimowe 500 RM, damskie palto zimowe 500 RM. pantofle damskie Numer 35 i Nr. 36 po 100 RM, oraz zegarek męski ręczny 300 RM i zegarek kieszonkowy 100 RM. Montvillo skg. (Montwiłłowski z.) 5—1, tel. 861. (5967)

Praca

DO 3-osobowej rodziny litewskiej potrzebna służąca w starszym wieku. Zgłaszać się: Uosto (Portowa) 8 — 2, sklep. (5974)

„EL-VA" pracownia krawiecka Gedimino (Mickiewicza) 25—2, poszukuje dobrej krawcowej, zdolnych pod ręcznych i uczenic. Warunki dobre.

GOSPODYNI domowa poszukuje pracy w domach prywatnych lub „Valgisle" chętnie wyjedzie na wieś. Užupio (Zarzecze) 18—2. (6049)

POTRZEBNA od zaraz pomocnica domowa do małej rodziny. Warunki dobre. Zgłaszać się Kalvarijų (Kalwaryjska) 4—2. (6079)

POTRZEBNA kobieta do 2 osób i dziecka. Mindaugo (Słowackiego) 22—12. (6019)

POTRZEBNE: pomocnica domowa oraz piastunka do 2-ga dzieci. Warunki bardzo dobre. Vokečių (Niemiecka) 35—5. (6012)

POTRZEBNA od zaraz gospodyni lubiąca dzieci. Dowiedzieć się: Šv. Jono (Świętojańska) 9—3 od godz. 8—11-ej. (5952)

POTRZEBNA piastunka. Gedimina (Mickiewicza) 5—10 od godz. 4-ej. (6042)

PRZYJMĘ osobę pracowitą, uczciwą do dwóch osób. Warunki dobre, rekomendacje konieczne. Liejyklos (Ludwisarska) 4. Sklep kołder. (6047)

POTRZEBNA osoba umiejąca wiązać na drutach. Linkmenų skg. (Strycharski z.) 4—3. (6056)

SPRZĄTACZKA do pracowni potrzebna. Zgłaszać się w godz. 12—13. Literatų (Literacki) 11 m. 32.

ROSJANIN inteligentny starszy przyjmie pracę w charakterze nocnego stróża. Oferty do Adm. „Gońca" pod „Solidny rosjanin".

Lokale

DRZEWEM lub pieniędzmi zapłacę za wynajęcie 2 pokoi z kuchnią na parterze w dzielnicy Kalwaryjskiej. Zgłoszenia: Kalvarijų (Kalwaryjska) 44—5. (6039)

KTÓRA z samotnych Pań z dobrej, kulturalnej rodziny, zechce przyjąć na sublokatora ziemianina z dalekiej prowincji. Warunki przy osobistym porozumieniu. Zgłoszenia do Admin. Gońca dla okaziciela kwitu Nr. 5900. (6015)

POSZUKUJĘ umeblowanego z osobnym wejściem pokoju w śródmieściu. Opłata częściowo opałem. Oferty składać do Adm. „Gońca" pod „Umeblowany". (6059)

POKÓJ umeblowany do wydania. Daukšos (Piwna) 7—14. (6063)

SZUKAM pokoju ciepłego lub miejsca przy solidnej rodzinie za 2—3 godziny zajęcia się dzieckiem lub pomocy przy gospodarstwie. Zgłoszenia do administracji pod: „Wzajemna pomoc". (5997)

SAMOTNA urzędniczka poszukuje pokoju umeblowanego przy rodzinie. Opał własny. Najchętniej na Zarzeczu lub w okolicach Zarzecza. Oferty proszę kierować do Adm. „Gońca" pod „Pokój".

Nauka i wychowanie

LEKCJE pisania na maszynie. Jogailos (Jagiellońska) 10—1. (5351)

PRYWATNE lekcje niemieckiego i pisania na maszynie. Gedimino (d. Mickiewicza) 4—12.

MATRYMONIALNE

KAWALER, lat 37, Litwin, zatrudniony w firmie produktów spożywczych nawiąże znajomość z niewiastą (panną, wdową, panią), przystojną, sympatyczną, wysokiego wzrostu w wieku do lat 38-u. Oferty do Admin. Gońca dla „Algirdasa". (6037)

30-LETNI KAWALER, Litwin, na państwowej posadzie, rozmawiający dobrze po polsku zapozna się z bogatszą panną lub wdową w wieku do lat 35 w celu ożenienia się. Jeśli przystojna i sympatyczna — nie zaszkodzi i starszy wiek. Na anonimy nie odpiszę. Dyskrecja pewna. Oferty do Admin. Gońca dla „Bijunas". (6036)

Lekarze

DR. FUNDOWICZ STEFAN Choroby nerwowe i wewnętrzne Šv. Jakubo (Św. Jakuba) 10 — 2. Przyjmuje od 15 do 18.

Dr. Med. KUDREWICZ ZYGMUNT Spec.: weneryczne i skórne choroby. Przyjmuje w godz. 8 — 13 i 15 — 20 Pilies (Zamkowa) 15 m. 2.

Dr. KAZIMIERZ LEJMAN b. st. asystent Kliniki Dermat. U.S.B. Choroby skórne i weneryczne Vilniaus (Wileńska) 29 Przyjmuje od godz. 4 do 6.30.

Doktór HALINA MURAWSKA Choroby kobiece i położnictwo przyjmuje codziennie od 11—1. Domininkonų (Dominikańska) 11 m. 1.

Dr Med. GUSTAW MARKIEWICZ Choroby skórne, weneryczne Gedimino (d. Mickiewicza) 1—14. Tel 897 od godz. 8—13 i od 15—19.

Gabinet Rentgenowski Dr. G. NIELUBSZYC Pylimo (d. Zawalna) Nr 22 — 3. Od godz. 15 — 17.

Dr. Med. JANINA PIOTROWICZ-JURCZENKOWA Choroby skórne, weneryczne kobiece. Przyjmuje od 11—13 i od 15—17. Jogailos (Jagiellońska) 16—6.

Dr. PIWECKI ALEKSANDER Choroby wewnętrzne Pilies (Zamkowa) 12 — 6. Poniedziałki, środy, piątki od 12—3 i 7—8, wtorki, czwartki, soboty od 15—18.

Dr. K. SOKOŁOWSKI Choroby skórne weneryczne. Przyjmuje od g. 8 do 12 i od g. 5 do 7 wiecz. Vilniaus (Wileńska) Nr 30 m 14.

Gabinet Rentgenowski DR. MED. A. ŚMIGIELSKA Pilies (Zamkowa) Nr 8 m. 9. Od godz. 9 — 12.30 i od 18 — 19.

Dr. W. WOŁODŹKO Choroby skórne weneryczne. Przyjmuje w g. 8 — 11 i 18 — 16. Wallstr. (Zawalna) 22.

Akuszerki

MARIA BRZEZINA Liubarto (Grodzka) 27—1. Zwierzyniec.

ZOFIA GRONEROWA przyjmuje porady i porody w domu. Wilno, ul. Konarskiego 1/2 — 6.

J. KORCHOWA Olandų (d. Holendernia) Nr. 4 — 1.

MARIA LAKNEROWA przyjmuje od godz. 9 rano do 7 wiecz. Jasińskio (d. Jasińskiego) 7 — 5.

DR. ROSIŃSKA Lvovo (d. Lwowska) 57 — 1.

W. ŚMIAŁOWSKA Pilies (d. Zamkowa) 26 — 6.

ZANKOWICZ OSTRYŃSKA z długoletnią praktyką. Šopeno (Szopena) 3—58. (5711)

CYNKWEIS kupię

Literatų (zauł. Literacki) Nr 11—32.

---

†

STANISŁAWA ZAHORSKA

b. pracowniczka Dyrekcji P. K. P.

zmarła dnia 22.IX 1943 r.

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby przy ulicy Połockiej 6 na cmentarz po-Bernardyński nastąpi dnia 23.IX o godz. 16.30.

O czym zawiadamia

(6117) Rodzina.

---

†

z Kimbarów **STANISŁAWA ZAHORSKA**

po długich i ciężkich cierpieniach zmarła 22 września b. r. w wieku lat 70. Pogrzeb odbędzie się 23 września o godzinie 6-ej minut 15 z ulicy Połockiej 6 na cmentarz po-Bernardyński.

O czym zawiadamiają

(6114) Krewni i Przyjaciele.

---

†

z Jankowskich **KATARZYNA HULEWICZOWA**

zasnęła w Panu dn. 21.IX 43 r.

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby Nowa-Wilejka, ulica Rzemieślnicza 8 na cmentarz stary nastąpi dnia 23-go b. m. o godz. 17-tej.

O czym powiadamia pogrążona w głębokim żalu

(6116) RODZINA.

W czwarty dzień od śmierci ś. † p.

Antoniego Gotowta

odbędzie się Nabożeństwo Żałobne w kościele po-Bernardyńskim o godzinie [illegible]-tej rano dn. 24 września 1943 r., na które zaprasza Krewnych i Znajomych

(60[illegible]5) Rodzina.

W piątą rocznicę śmierci ś. † p.

Władysława Konoplina

odbędzie się Nabożeństwo Żałobne w kościele św. Katarzyny o godzinie 8-ej rano dnia 24.IX 1943 r.

O czym zawiadamia Krewnych, Znajomych i Przyjaciół Zmarłego

(6[illegible]92) ŻONA.

Adres Redakcji i Administracji: ul. Gedimino 11 a (I piętro). Telefony: Sekretarz Redakcji 42. Redakcja 8-13. Administracja 7-09. Ekspedycja 6-99. Godziny przyjęć w sprawach redakcyjnych od 10 do 13. Sekretarz redakcji przyjmuje od godz. 11 do 13. Administracja czynna od godz. 7 do 16 (oprócz niedziel i świąt). Ceny ogłoszeń: wiersz milim. na 4 str. 12 fen., nadesłane o 100 proc. drożej. Za podanie adresu do Administracji — 30 fen. Stronica ma 12 szpalt. Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmieszczenia i terminu ogłoszeń.

Drukarnia „Auszra" w Wilnie — Wydawnictwo „Goniec Codzienny".